

CHET EL PEDAGOGIKASI TARIXIDA PEDAGOGIK INNOVATIKA

Fakultet: *“Iqtisodiyot va pedagogika”*

Kafedra: *“Pedagogik”*

*Valiyeva Fotimaxon
1-BTS-22*

KIRISH

Pedagogik innovatika - bu o'quv jarayonini yaxshilash va ta'lim sifatini oshirishga qaratilgan yangi g'oyalar, usullar va texnologiyalarni ishlab chiqish va qo'llash jarayoni. Chet el pedagogikasi tarixida pedagogik innovatikaning rivojlanishi bir necha asrlik tajriba va rivojlanishning natijasi bo'lgan. Ushbu taqdimotda biz chet el pedagogikasi tarixida pedagogik innovatikaning muhim bosqichlarini ko'rib chiqamiz.

Qadimgi Yunonistondagi pedagogik innovatika

1

Sokrat usuli

Sokrat usuli so'roq qilish va bahslash orqali o'quvchilarning o'z fikrlarini shakllantirishga yordam berishga asoslangan edi. Ushbu usul fikrlash qobiliyatini rivojlantirish va bilim olish jarayonini faollashtirishda muhim rol o'ynadi.

2

Platon akademiyasi

Platon akademiyasi qadimgi Yunonistondagi birinchi o'quv muassasalaridan biri bo'lib, u o'z vaqti uchun yangi bo'lgan o'quv dasturlarini va o'quv jarayonlarini joriy qildi.

3

Aristotel liseylari

Aristotel liseylari esa amaliy bilimlarni o'rganishga e'tibor qaratdi. Ular falsafa, fan, adabiyot va siyosatni o'rganishga bag'ishlangan edi.

Uyg'onish davrida pedagogik innovatika

Humanizm

Uyg'onish davrida humanizm g'oyalari pedagogikaga katta ta'sir ko'rsatdi. Bu g'oyalar insoniyatni hurmat qilish, bilim olishga qiziqishni rag'batlantirish va o'quv jarayonini shaxsning rivojlanishiga qaratishni nazarda tutardi.

Yangi o'quv dasturlari

Uyg'onish davrida yangi o'quv dasturlari paydo bo'ldi, bu dasturlar fan, san'at va adabiyotga katta e'tibor berishni talab qilardi. Bu davrda universitetlar va maktablar soni ko'paydi.

O'quv usullarining o'zgarishi

O'quv jarayonini faollashtirish maqsadida yangi o'quv usullari joriy qilindi, masalan, muhokama usuli, eksperimentlar va amaliy mashg'ulotlar qo'llanila boshlandi.

18-asrda pedagogik innovatika

1

J.J. Rousseau

J.J. Rousseau "Emiliya yoki tarbiya haqida" asarida bolaning tabiiy rivojlanishini e'tiborga olishni va uni o'ziga xos tarbiya usullarini qo'llashni ta'kidlagan edi. U bolani o'ziga xos muhitda tarbiyalash g'oyasini ilgari surgandi.

2

I.G. Pestalozzi

I.G. Pestalozzi o'quv jarayonini bolaning hissiy va amaliy tajribasiga asoslashni ilgari surdi. U o'quv jarayonida o'yinlar, amaliy mashg'ulotlar va tabiat bilan yaqin aloqani qo'llashni taklif qildi.

3

J.H. Pestalozzi

J.H. Pestalozzi o'quv jarayonini bolaning shaxsiy xususiyatlarini hisobga olishni va o'quvchilarga individual yondashuvni ta'kidladi. U bolaning qobiliyatlarini rivojlantirish va ularni o'ziga xos tarzda o'qitishni ta'kidlagandi.

19-asrda pedagogik innovatika

1 Pestalozzi usuli

Pestalozzi usuli bolani o'ziga xos muhitda o'qitish va uni tabiat bilan yaqin aloqada bo'lishga o'rgatishga asoslangan edi. Bu usul amaliy mashg'ulotlar, o'yinlar va individual yondashuvni o'z ichiga oladi.

2 Frebel bog'chasi

Frebel bog'chasi bolaning ijodiy va intellektual rivojlanishiga e'tibor qaratdi. Bu bog'chalarda bolalar o'yinlar, qo'l mehnati, musiqa va san'at orqali o'rganishardi.

3 Montessori usuli

Montessori usuli bolaning o'z-o'zini o'rganish va rivojlantirish qobiliyatini rag'batlantirishga qaratilgan edi. Bu usul bolalarga o'z-o'zini o'qitishga yordam berish, mustaqillikni rivojlantirish va o'quv materialidan foydalanishni o'rgatishga asoslangan edi.

20-asrda pedagogik innovatika

Innovativ yo'nalish

Asosiy g'oyalar

Progressiv ta'lim

Bolalarni o'rganishga faol jalb qilish, shaxsiy rivojlanishga e'tibor qaratish, demokratik ta'lim

Behaviorizm

O'rganish jarayonini o'zgartirish va boshqarishga e'tibor qaratish, mukofotlash va jazolash tizimlari, amaliy mashg'ulotlarga asoslangan ta'lim

Kognitiv psixologiya

O'rganish jarayonida fikrlash, xotira, e'tibor va boshqa kognitiv jarayonlarni o'rganish, o'quvchilarning kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirishga e'tibor qaratish

21-asrda pedagogik innovatika

Globalizatsiya

Globalizatsiya ta'lim tizimlarini bir-biriga yaqinlashtiradi, o'quv materiallari va usullarini xalqaro darajada almashishga imkon beradi.

Shaxsiylashtirilgan ta'lim

Shaxsiylashtirilgan ta'lim o'quvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olgan holda ularga ta'lim beradi, har bir o'quvchining rivojlanishini optimallashtiradi.

Texnologiyalar

Texnologiyalar ta'lim jarayonini tubdan o'zgartiradi, o'rganishga yangi imkoniyatlar yaratadi, o'quvchilarning bilimlarini chuqurlashtiradi.

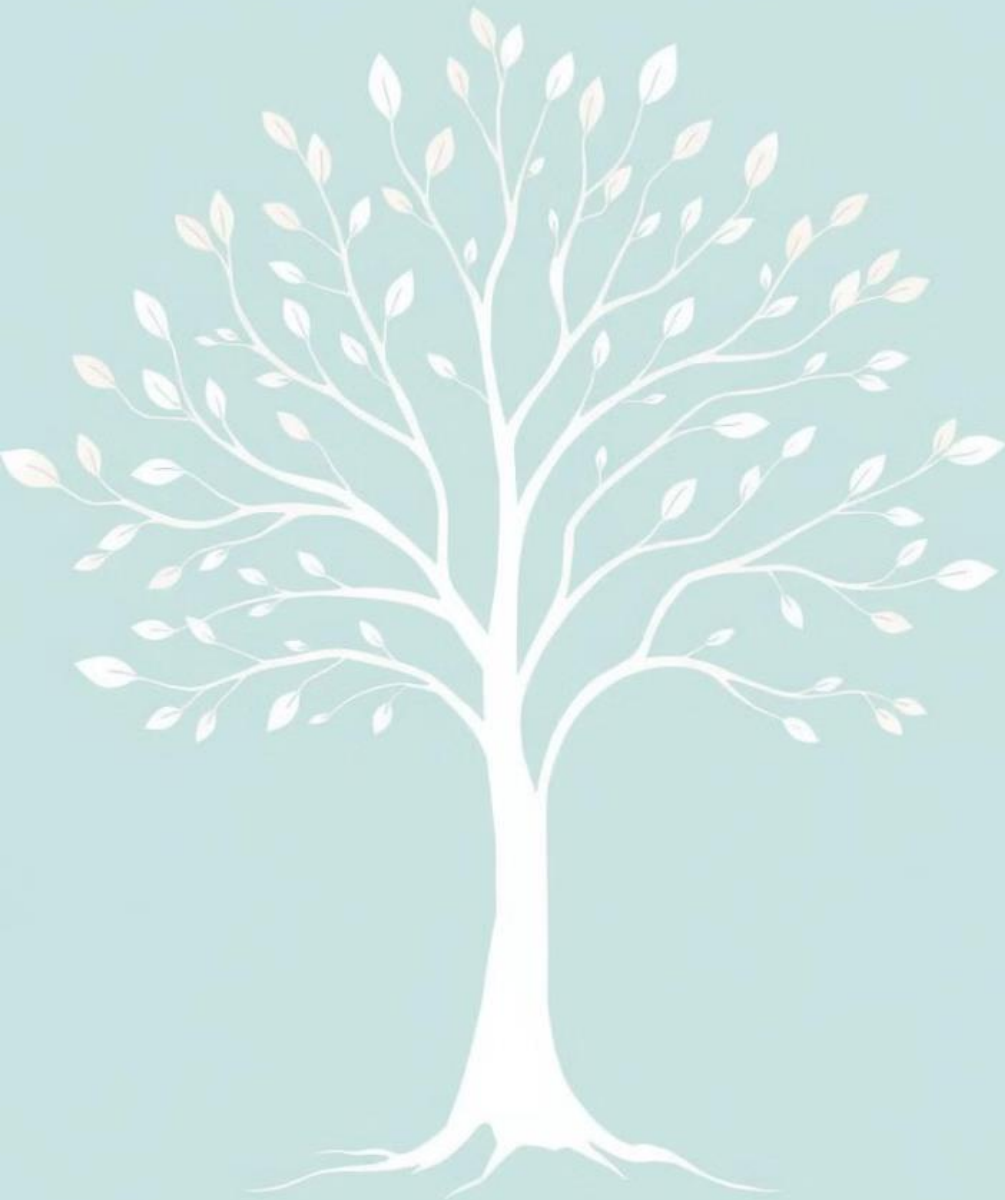

Kognitiv fanlar

Kognitiv fanlar o'rganish jarayonini chuqur tushunishga, o'quvchilarning miyasini rivojlantirishga va o'quv jarayonini optimallashtirishga imkon beradi.

Pedagogik innovatikaning ahamiyati

Ta'lim sifatini oshirish

Pedagogik innovatika o'quv jarayonini yaxshilash, o'quvchilarning bilim darajasini oshirish va ta'lim sifatini yaxshilashga yordam beradi.

O'quvchilarni faollashtirish

Innovativ usullar o'quvchilarni o'rganishga faol jalb qiladi, ularning qiziqishini oshiradi va bilim olish jarayonini qiziqarli qiladi.

Ta'limni zamonaviylashtirish

Pedagogik innovatika ta'lim tizimini zamonaviylashtirishga, uni dunyo miqyosida rivojlanayotgan o'zgarishlarga moslashtirishga yordam beradi.

Kelajakda pedagogik innovatika

Kelajakda pedagogik innovatikaning rivojlanishi davom etadi, texnologiyalar ta'lim jarayonida yanada muhim rol o'ynaydi. O'rganishning yangi shakllari, o'quvchilarga individual yondashuv va o'quv jarayonini shaxsiylashtirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Takliflar va Tavsiyalar:

1. Innovatsion Dasturlarni Joriy Etish: Ta'lim tizimlariga innovatsion dasturlarni joriy etish orqali o'qituvchilarni yangi metodologiyalar bilan tanishtirish va ularni qo'llashga rag'batlantirish.
2. O'qituvchilarni Malakali Rivojlantirish: O'qituvchilar uchun doimiy malaka oshirish kurslari va seminarlar tashkil etish, ularning pedagogik innovatsiyalar haqida bilimlarini kengaytirish.
3. Interaktiv Ta'lim Muqobillarini Yaratish: O'qitish jarayonida interaktiv yondashuvlarni qo'llash, o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlash uchun zamonaviy texnologiyalarni faol ravishda ishlatish.
4. O'quvchilarni Fikrini Qabul Qilish: O'quvchilarning fikrlarini tinglash va ularga ta'lim jarayonida ishtirok etish imkoniyatlarini berish orqali ularning motivatsiyasini oshirish.
5. Tadqiqotlar O'tkazish: Pedagogik innovatika sohasida tadqiqotlarni amalga oshirish, yangi g'oyalar va metodlarni sinovdan o'tkazish orqali ta'lim sifatini oshirish.
6. Xalqaro Hamkorlik: Chet el pedagogik tajribalarini o'rganish va ulardan foydalanish maqsadida xalqaro hamkorlikni rivojlantirish.